

۱۴۰۸ ۵۷۳



حقیق شمر وندی از نظر تا عمل (مجموعه مقالات)

مؤلف:

روح اله (سپهر) روح الهی

سرشناسه	روح الهی، روح الله، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	حقوق شهروندی از نظر تا عمل (مجموعه مقالات)/ مولف روح اله (سپهر) روح الهی؛ ویراستار علی غلامعلی پور.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات حقوق شهروندی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۲۷ ص.
شابک	۲۰۰۰۰۰ ریال 978-622-99496-6-5 :
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	حقوق مدنی
موضوع	Civil rights
موضوع	حقوق مدنی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	Religious aspects -- Islam -- Civil rights
موضوع	حقوق مدنی -- ایران
موضوع	Iran Civil rights --
رده بندی کنگره	JC ۵۷۱/۸۶ح ۷ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۳۴۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۲۳۲۰۷۳

■ انتشارات	حقوق شهروندی
■ عنوان کتاب:	حقوق شهروندی از نظر تا عمل (مجموعه مقالات)
■ مولف:	روح اله (سپهر) روح الهی
■ ویراستار:	علی غلامعلی پور
■ نظارت فنی:	فرس کشاورز
■ صفحه آرایی:	سیده غرا بد صالحی
■ طراح جلد:	مرتضی انصافی - ش
■ نوبت چاپ:	۱۲۰۲
■ شمارگان:	۱۰۰۰
■ شابک:	۹۹۴۹۶-۶۲۲-۷۸-۵
■ قیمت:	۲۰۰۰۰۰ ریال
■ نشانی:	تهران - خیابان مطهری - خیابان فجر - کوچه شهید نظری - پلاک ۳۶ واحد ۶ - انتشارات حقوق شهروندی
■ تلفن/ نمابر:	۸۸۸۳۱۰۶۵

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه:
۱۳.....	فصل نخست: تبیین مفهوم حقوق شهروندی.....
۱۴.....	تعریف حقوق شهروندی
۱۹.....	گام‌های مهم در مسیر تحقق حقوق شهروندی:.....
۱۹.....	گام نخست: «قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی».....
۲۰.....	گام دوم: «قانون آیین دادرسی کیفری جدید».....
۲۰.....	گام سوم: «تصویب قطعنامه پیشنهادی دولت ایران درباره‌ی حقوق شهروندی در مجمع عمومی سازمان ملل».....
۲۱.....	گام چهارم: «منشور حقوق شهروندی».....
۲۵.....	فهرست منابع و مآخذ.....
۲۷.....	فصل دوم: حقوق شهروندی در آموزه‌های دینی.....
۲۸.....	حقوق شهروندی در آموزه‌های دینی.....
۳۲.....	علامه سید محمد حسین طباطبائی:.....
۳۲.....	آیت الله مکارم شیرازی و گروه نویسندگان:.....
۳۳.....	آیت الله سید محمد خامنه‌ای:.....
۳۶.....	دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی (استاد تمام دانشگاه تهران - مجتهد):.....
۳۶.....	متن منشور حقوق بشر کورش.....
۳۹.....	فهرست منابع و مآخذ:.....
۴۳.....	فصل سوم: حقوق شهروندی و فرهنگ (تبیین جایگاه فرهنگ در حقوق شهروندی).....
۴۴.....	حقوق شهروندی و فرهنگ.....
۴۴.....	فرهنگ در لغت.....
۴۴.....	فرهنگ در اصطلاح جامعه‌شناختی.....
۴۶.....	فرهنگ در این نوشتار.....
۴۶.....	تعریف حقوق شهروندی:.....
۴۷.....	تعریف فعالیت مردمی در حوزه‌ی فرهنگ و حقوق شهروندی:.....
۴۸.....	چرایی و اهمیت فعالیت فعالیت‌های مردمی ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی:.....
۴۹.....	مزایای فعالیت‌های مردمی ترویج فرهنگ شهروندی:.....
۵۱.....	فعالیت‌های غیردولتی (غیرانتفاعی و مردم نهاد) ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی در جهان:.....
۵۵.....	فعالیت‌های مردمی ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی در ایران:.....

فرهنگسراهای شهرداری ها :	۵۶
ویژگی ها و ابزارهای فعالیت های مردمی ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی:	۵۷
۱- عدم اجباری بودن فعالیت ها	۵۷
۲- امنیت بخشی	۵۷
۳- رعایت اعتدال و میانه روی :	۵۸
۴- وابسته به لطافت روح و اندیشه و دوری از هرگونه خشونت، افرطی گری و تکفیر :	۵۹
تبیین مفهوم حقوق شهروندی با راهکارهای بینشی دینی و کاربردی بهبود فرهنگ حقوق شهروندی:	۶۰
مهارت ۱: عادت شکنی	۶۰
مهارت ۲: به خاطر ترس از اشتباه، متوقف نشویم:	۶۱
مهارت ۳: قبول اشتباهات	۶۱
مهارت ۴: ردی، اقیانوس مواج	۶۲
مهارت ۵: تنبیر ادبیات در اثر تغییر دیدگاه	۶۳
مهارت ۶: یافتن راه حل محبت به جای ناراحتی یا خشم	۶۴
مهارت ۷: برنامه ریزی	۶۵
مهارت ۸: گام های نخست برای برنامه ریزی	۶۶
مهارت ۹: استفاده از ذهن کاملاً شیار	۶۶
مهارت ۱۰: خوش بینی به خود و استدلال عبارات ایجابی (مثبت)	۶۸
مهارت ۱۱: عمل گرایی	۶۸
مهارت ۱۲: محافظت بر سلوک و حذر توقف	۶۹
مهارت ۱۳: رعایت ادب	۷۱
مهارت ۱۴: قانون احتمالات	۷۱
مهارت ۱۵: اهمیت زمان	۷۳
مهارت ۱۶: سیر در آنفس	۷۴
مهارت ۱۷: صداقت مبنای ثبات شخصیت	۷۴
مهارت ۱۸: آرامش لازمه مدیریت چالش ها	۷۶
نتیجه:	۷۷
منابع و مأخذ:	۷۹
فصل چهارم: حقوق شهروندی در نظام حقوق داخلی	۸۵
حقوق شهروندی در نظام حقوقی داخلی:	۸۶
قانون احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی:	۸۸
حقوق شهروندی در قانون مجازات اسلامی:	۹۱
حقوق شهروندی در قانون آیین دادرسی کیفری جدید:	۹۱

۹۹.....	قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر (مصوب ۱۳۹۴):
۱۰۰.....	نتیجه:
۱۰۳.....	فهرست منابع و مآخذ:
۱۰۷.....	فصل پنجم: حقوق شهروندی و سازمان‌های مردم‌نهاد
۱۰۸.....	تعریف فعالیت مردمی در حوزه‌ی فرهنگ حقوق شهروندی:
۱۰۹.....	چرایی و اهمیت فعالیت فعالیت‌های مردمی ترویج فرهنگ حقوق شهروندی:
۱۱۰.....	مزایای فعالیت‌های مردمی ترویج فرهنگ حقوق شهروندی:
۱۱۲.....	فعالیت‌های غیردولتی مردم نهاد ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی در جهان :
۱۱۶.....	فعالیت‌ها، مردمی ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی در ایران:
۱۱۸.....	فرهنگسرای شهرداری‌ها :
۱۱۸.....	ویژگی‌ها و ابزارهای اصلی فعالیت‌های مردمی ترویج فرهنگ و حقوق شهروندی:
۱۱۸.....	۱- عدم اجباری بودن فعالیت‌ها
۱۱۸.....	۲- امنیت بخشی
۱۲۰.....	۳- رعایت اعتدال و مدار
۱۲۰.....	۴- وابسته به لطافت روح و اندیشه دوری از هرگونه خشونت، افرطی‌گری و تکفیر :
۱۲۱.....	نتیجه:
۱۲۲.....	فهرست منابع و مآخذ:

مقدمه:

فرهنگ شهروندی، ریشه در تاریخ هزاران ساله‌ی بشر دارد. اقدامات پیامبران فرهنگی فعالیت فرهنگی انسان را به تعاریف اصطلاحی، «شهروندی» بوده است. در عصر کنونی با توجه به افزایش ارتباطات بین‌المللی، اهمیت و تاثیر فرهنگ شهروندی چندین برابر شده است.

در ایران برای نخستین بار در سال ۱۳۴۳ واژه‌ی «حقوق شهروندی»، در بخشنامه‌ای از سوی آیت الله سید محمود هاشمی شاهرودی (رئیس وقت قوه قضاییه) بکار برده شد.^۱ در یک تعریف کلی «شهروندی موقعیتی است اجتماعی و انسانی که افراد جامعه بابرخورداری از حقوق و پذیرش تکالیف در قبال حکومت انتظارات متقابلی را از دولت برای احقاق حقوق خود، به ویژه در بُعد خدمات دارند»^۲

به عبارت دیگر: «حقوق شهروندی هدیه الهی و جزو حقوق ذاتی و فطری انسان هاست. از صفات انسانی محسوب می‌شود، کسی نمی‌تواند هدیه کند، غیر قابل انتقال است، تقسیم ناپذیر است، عناصر آن لازم و ملزوم یکدیگر هستند، جهانی است؛ زیرا حق مسلم هر عضو خانواده بشری است و هر فرد در هر مکانی که باشد و از هر رنگ، نژاد، جنس، زبان و

۱. هاشمی شاهرودی، سید محمود، بخشنامه شماره ۸۳/۷۱۶-۱/۸۳/۲۰-۸۳/۱/۲۰ به مراجع قضایی، انتظامی و

اطلاعاتی کشور در خصوص حقوق شهروندی

۲. کلیاتی راجع به حقوق شهروندی، اداره صیانت از حقوق شهروندی- وزارت کشور تهیه کننده: احمد

دستمالچیان، ص ۴

مذهبی که باشد استحقاق برخورداری از آن را دارد، حقوق شهروندی منبعث از تعالیم اسلام می‌باشد؛ این مفاهیم امروزه جهانی شده و ارزش معنوی پیدا کرده است.^۱

برای نهادینه کردن فرهنگ و حقوق شهروندی نیاز دو فعالیت وجود دارد: نخست: فعالیت دولتی فرهنگ و حقوق شهروندی: اگر دولت‌ها واقعا به دنبال برقراری فرهنگ و حقوق شهروندی باشند بخشی از مساله حل شده است. به نظر می‌رسد که باتوجه به صدور بخشنامه «حقوق شهروندی» از سوی رئیس سابق قوه قضائیه و نیز تصویب قطعنامه پیشنهادی دولت جمهوری اسلامی ایران درباره‌ی حقوق شهروندی در مجمع عمومی سازمان ملل^۲ و همچنین ارائه‌ی پیش نویس منشور حقوق شهروندی توسط دولت یازدهم این عزم باحدودی به وجود آمده است. دوم: فعالیت غیر دولتی که به دو قسم تقسیم می‌گردد: اول: فعالیت مردمی فرهنگ شهروندی: مردم نیز باید خواستار فرهنگ و حقوق شهروندی باشند. با توسعه‌ی ۲۵ ساله (سازمان‌های مردم نهاد) این عزم تاحدودی در مردم ایران به وجود آمده است. اگر هرچه زودتر به حقوق شهروندی اصرار بورزد ولی عموم مردم، ندانند که فرهنگ و حقوق شهروندی چیست و نیز خود ملت دست اندر کار فعالیت‌های داوطلبانه فرهنگ شهروندی نباشد: این احتمال تقویت می‌شود که این مساله‌ی مهم در آینده مورد غفلت واقع شود. توجه به این نکته بسیار حایز اهمیت است که بخشی از بی‌شرفی و ثمر دهی حوزه‌ی فرهنگ شهروندی به فعالیت‌های داوطلبانه و مردم نهادی تعلق دارد که نیازهای فرهنگی خود را عمیقاً با قرار داشتن در میان جامعه درک کرده و احتیاجات مربوط به این حوزه را با تمام وجود لمس میکنند و دقیقاً به نیاز خرد و اطرافیان، اعم از خانواده، اقوام، دوستان و... واقف هستند. دوم: فعالیت سازمان‌های غیردولتی در ترویج فرهنگ شهروندی:

به عنوان مثال سازمان یونسکو و فرهنگسراهای شهرداری‌ها نقش مفیدی در بحث فرهنگ شهروندی ایفا می‌کنند.

۱. حسن نژاد، رستم، مقاله‌ی حقوق شهروندی چیست؟ www.vista.ir/article/279488

۲. با موضوع جهان عاری از خشونت و مبارزه با افراطی‌گری